

Про звернення депутатів Запорізької міської ради до Верховної Ради України та Кабінету Міністрів України щодо необхідності розроблення особливих умов для здійснення підприємницької діяльності фізичними особами-підприємцями (ФОП) на територіях можливих бойових дій

Керуючись Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні»,
Запорізька міська рада

ВИРІШИЛА:

1. Прийняти звернення депутатів Запорізької міської ради до Верховної Ради України та Кабінету Міністрів України щодо необхідності розроблення особливих умов для здійснення підприємницької діяльності фізичними особами-підприємцями (ФОП) на територіях можливих бойових дій (додається).

2. Направити зазначене звернення до Верховної Ради України та Кабінету Міністрів України.

3. Контроль за виконанням цього рішення покласти на секретаря міської ради.

Секретар міської ради

Регіна ХАРЧЕНКО

Проект рішення підготовлений
депутатською фракцією
«ПАРТІЯ ВОЛОДИМИРА БУРЯКА
«ЄДНАННЯ»

Голова депутатської фракції

Геннадій НАУМОВ

ЗАТВЕРДЖЕНО

рішення міської ради

№ _____

ЗВЕРНЕННЯ

до Верховної Ради України та Кабінету Міністрів України

Щодо необхідності розроблення особливих умов для здійснення підприємницької діяльності фізичними особами-підприємцями (ФОП) на територіях можливих бойових дій

Повномасштабна збройна агресія Російської Федерації призвела до значних економічних втрат, руйнування інфраструктури, зупинки підприємств, втрати робочих місць та джерел доходів для тисяч підприємців. Запорізька область тривалий час перебуває в умовах воєнної загрози, постійних обстрілів, руйнування інфраструктури, порушення логістичних ланцюгів, втрати майна та робочих місць. У таких умовах значна кількість ФОП фактично позбавлена можливості вести підприємницьку діяльність, водночас залишаючись зобов'язаною виконувати податкові, фінансові та звітні зобов'язання. Це призводить до масового закриття ФОП, втрати джерел доходів громадян, зростання соціальної напруги та зменшення економічного потенціалу держави.

Ми, депутати Запорізької міської ради, висловлюємо щире вдячність Уряду України та Верховній Раді України за ухвалені в умовах воєнного стану рішення, спрямовані на підтримку малого та середнього бізнесу, зокрема фізичних осіб-підприємців. Запровадження податкових послаблень, програм релокації, доступних кредитів, дерегуляційних та антикризових механізмів дозволило тисячам підприємців зберегти діяльність, робочі місця та забезпечити надходження до бюджетів.

Разом із тим, практика роботи бізнесу у прифронтових містах свідчить, що чинних інструментів підтримки недостатньо для громад, які постійно перебувають під обстрілами, мають пошкоджену інфраструктуру, обмежений споживчий попит та підвищені ризики для життя і здоров'я людей. У зв'язку з цим просимо ініціювати та ухвалити додаткові законодавчі та урядові рішення, зокрема:

1. Запровадити окремий правовий режим здійснення підприємницької діяльності на територіях можливих бойових дій.

2. Внести зміни до Податкового кодексу України, якими передбачити обов'язкове застосування нульових ставок податків для всіх фізичних осіб-підприємців, зареєстрованих на територіях можливих бойових дій, зокрема, щодо єдиного податку (всіма групами), можливість добровільної сплати ЄСВ або зниження ставок ЄСВ до 11%, зниження ставки ПДФО до 9%.

3. Не запроваджувати обов'язкову реєстрацію платниками ПДВ для платників єдиного податку та зобов'язання зареєструватись платником ПДВ при досягненні річного обороту орієнтовно у 1 млн. грн. У майбутньому, при розробці необхідності впровадження цієї норми враховувати: попереднє обговорення зі стейкхолдерами оцінки впливу податкових змін на малий бізнес, підвищити поріг обов'язкової реєстрації платником ПДВ щонайменше до 4 млн. грн, запровадити перехідні норми та спрощену звітність.

4. Запровадити можливість та механізм спрощеного призупинення діяльності ФОП без виникнення податкових зобов'язань та штрафних санкцій у разі неможливості здійснення господарської діяльності через бойові дії.

5. Створити спеціальний фонд пільгового мікрокредитування ФОП, що зареєстровані на територіях можливих бойових дій прифронтових регіонах із державною гарантією 100% за кредитами для компенсації та відшкодування для постраждалого бізнесу; грантової підтримки підприємців у прифронтових громадах; страхування від воєнних ризиків; фінансування локальних проєктів відновлення; поєднання страхування, кредитів та грантів у одному пакеті, за участі міжнародних партнерів.

6. Запровадити преференційні умови кредитування за програмою «5-7-9» (зниження ставок до 1-3%); нульове мито та ПДВ на імпорт основних засобів для виробничих потреб, фіксовані тарифи на розподіл газу та електроенергії.

7. Запровадити механізм повного або часткового звільнення фізичних осіб-підприємців, що зареєстровані на територіях можливих бойових дій (особливу увагу приділивши категорії ФОП, які є військовослужбовцями) від сплати комунальних послуг (електроенергія, водопостачання, водовідведення, тепlopостачання, поводження з відходами, розподіл газу), а також від орендної плати за користування державним та комунальним майном — на період дії воєнного стану та не менше 12 місяців після його припинення.

Малий бізнес у прифронтових громадах є критично важливим елементом економічної стійкості держави, забезпечення зайнятості населення та збереження української присутності на цих територіях. Ми переконані, що підтримка фізичних осіб-підприємців в умовах війни є питанням не лише економічної доцільності, а й соціальної справедливості та національної стійкості.

Розраховуємо на Вашу принципову позицію та підтримку зазначених ініціатив.

Секретар міської ради

Регіна ХАРЧЕНКО

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проєкту рішення Запорізької міської ради

«Про звернення депутатів Запорізької міської ради до Верховної Ради України та Кабінету Міністрів України щодо необхідності розроблення особливих умов для здійснення підприємницької діяльності фізичними особами-підприємцями (ФОП) на територіях можливих бойових дій»

1. Обґрунтування необхідності прийняття рішення.

Повномасштабна збройна агресія Російської Федерації призвела до значних економічних втрат, руйнування інфраструктури, зупинки підприємств, втрати робочих місць та джерел доходів для тисяч підприємців. Запорізька область тривалий час перебуває в умовах воєнної загрози, постійних обстрілів, руйнування інфраструктури, порушення логістичних ланцюгів, втрати майна та робочих місць. У таких умовах значна кількість ФОП фактично позбавлена можливості вести підприємницьку діяльність, водночас залишаючись зобов'язаною виконувати податкові, фінансові та звітні зобов'язання. Це призводить до масового закриття ФОП, втрати джерел доходів громадян, зростання соціальної напруги та зменшення економічного потенціалу держави.

Прийняття цього рішення необхідне для ініціювання змін у законодавстві на державному рівні, які дозволять зберегти малий бізнес у прифронтових громадах.

2. Мета прийняття проєкту рішення.

Метою прийняття цього проєкту рішення є направлення звернення депутатів міської ради, спрямованого на ініціацію додаткових законодавчих та урядових рішень на підтримку малого та середнього бізнесу, зокрема фізичних осіб-підприємців, запровадження податкових послаблень та впровадження пільгових програм кредитування що дозволило б тисячам підприємців зберегти діяльність, робочі місця та забезпечити надходження до бюджетів.

3. Загальна характеристика і основні положення проєкту рішення.

Проєктом рішення пропонується підтримати текст звернення та направити його до Верховної Ради України та Кабінету Міністрів України. Основні вимоги звернення включають:

1. Запровадити окремий правовий режим здійснення підприємницької діяльності на територіях можливих бойових дій.

2. Внести зміни до Податкового кодексу України, якими передбачити обов'язкове застосування нульових ставок податків для всіх фізичних осіб-підприємців, зареєстрованих на територіях можливих бойових дій, зокрема, щодо єдиного податку (всіма групами), можливість добровільної сплати ЄСВ або зниження ставок ЄСВ до 11%, зниження ставки ПДФО до 9%.

3. Не запроваджувати обов'язкову реєстрацію платниками ПДВ для платників єдиного податку та зобов'язання зареєструватись платником ПДВ при досягненні річного обороту орієнтовно у 1 млн. грн. У майбутньому, при розробці необхідності впровадження цієї норми враховувати: попереднє

обговорення зі стейкхолдерами оцінки впливу податкових змін на малий бізнес, підвищити поріг обов'язкової реєстрації платником ПДВ щонайменше до 4 млн. грн, запровадити перехідні норми та спрощену звітність.

4. Запровадити можливість та механізм спрощеного призупинення діяльності ФОП без виникнення податкових зобов'язань та штрафних санкцій у разі неможливості здійснення господарської діяльності через бойові дії.

5. Створити спеціальний фонд пільгового мікрокредитування ФОП, що зареєстровані на територіях можливих бойових дій прифронтових регіонах із державною гарантією 100% за кредитами для компенсації та відшкодування для постраждалого бізнесу; грантової підтримки підприємців у прифронтових громадах; страхування від воєнних ризиків; фінансування локальних проєктів відновлення; поєднання страхування, кредитів та грантів у одному пакеті, за участі міжнародних партнерів.

6. Запровадити преференційні умови кредитування за програмою «5-7-9» (зниження ставок до 1-3%); нульове мито та ПДВ на імпорт основних засобів для виробничих потреб, фіксовані тарифи на розподіл газу та електроенергії.

7. Запровадити механізм повного або часткового звільнення фізичних осіб-підприємців, що зареєстровані на територіях можливих бойових дій (особливу увагу приділивши категорії ФОП, які є військовослужбовцями) від сплати комунальних послуг (електроенергія, водопостачання, водовідведення, теплопостачання, поводження з відходами, розподіл газу), а також від орендної плати за користування державним та комунальним майном — на період дії воєнного стану та не менше 12 місяців після його припинення.

4. Нормативно-правова база у цій сфері правового регулювання.

Проєкт рішення розроблено відповідно до Конституції України, Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Закону України «Про правовий режим воєнного стану», Податкового кодексу України.

5. Фінансово-економічне обґрунтування.

Реалізація проєкту рішення не потребує додаткових видатків з бюджету Запорізької міської територіальної громади.

Голова депутатської фракції
«ПАРТІЯ ВОЛОДИМИРА
БУРЯКА «ЄДНАННЯ»

Геннадій НАУМОВ

ЗАПОРІЗЬКА МІСЬКА РАДА
ДЕПАРТАМЕНТ ФІНАНСОВОЇ ТА БЮДЖЕТНОЇ ПОЛІТИКИ
вул. Сталеварів, 19, м. Запоріжжя, 69036, тел./факс: (061) 233-66-77
e-mail: reception.gorfin@zp.gov.ua Код ЄДРПОУ 37573424

27.01.2026 №06.1-16/135

На

від

Висновок

до проекту рішення міської ради «Про звернення депутатів Запорізької міської ради до Верховної Ради України та Кабінету Міністрів України щодо необхідності розроблення особливих умов для здійснення підприємницької діяльності фізичними особами-підприємцями (ФОП) на територіях можливих бойових дій»

Департамент фінансової та бюджетної політики міської ради, розглянувши проект рішення міської ради «Про звернення депутатів Запорізької міської ради до Верховної Ради України та Кабінету Міністрів України щодо необхідності розроблення особливих умов для здійснення підприємницької діяльності фізичними особами-підприємцями (ФОП) на територіях можливих бойових дій» повідомляє про таке.

Внесення змін до Податкового кодексу України щодо обов'язкового застосування нульових ставок податків для всіх фізичних осіб-підприємців, зареєстрованих на територіях можливих бойових дій призведе до орієнтовних річних втрат бюджету Запорізької міської територіальної громади у сумі 1 300 млн.грн, зниження ставки ПДФО до 9% - близько 800 млн.грн.

Понесені втрати надходжень по податку з доходів фізичних осіб та єдиному податку підлягатимуть компенсації відповідно до механізму надання додаткової дотації, яка розподілятиметься щокварталу відповідно до Порядку та умов її надання, що затверджуються щороку під час воєнного стану постановою Кабінету Міністрів України.

Що стосується запровадження преференційних умов кредитування за програмою «5-7-9» (зниження ставок до 1-3%), то в місті Запоріжжі діє Програма розвитку малого і середнього підприємництва, заходом якої є часткове відшкодування відсоткових ставок за кредитами, залученими суб'єктами МСП за державною програмою «Доступні кредити 5-7-9%». За рахунок бюджетних коштів компенсуються витрати на сплату нарахованих відсотків (протягом 12 місяців за кредитними договорами до 3 млн.грн).

Також наразі діють Державні програми підтримки для МСП (заявки подаються через ДЮ), зокрема надання мікрогрантів на створення або розвиток власного бізнесу до 500 тис. грн, учасникам бойових дій, особам з інвалідністю внаслідок війни та членам їх сімей до 1 млн грн тощо.

Звільнення фізичних осіб - підприємців, що зареєстровані на територіях можливих бойових дій, від орендної плати за користування комунальним майном призведе до річних втрат доходів комунального підприємства «Градпроект» в сумі близько 6,3 млн.грн і, як наслідок, потреби у наданні фінансової підтримки з

бюджету для забезпечення утримання нежитлових приміщень комунальної власності, що перебувають в управлінні підприємства.

Звільнення від сплати комунальних послуг та енергоносіїв або встановлення фіксованих тарифів є втручанням в господарську діяльність підприємств-постачальників та потребує значного обсягу компенсації з державного бюджету. Наразі механізм такої компенсації відсутній. Обов'язок оплати спожитих житлово-комунальних послуг передбачений статтею 7 Закону України «Про житлово-комунальні послуги».

Враховуючи вищезазначене, проект звернення потребує доопрацювання.

Директор департаменту

Вікторія ЛОГВИНЕНКО